the kathmandupost

Derde dag

Het is vandaag zonnig weer. De vergulde toppen van de stupa's in de buurt schitteren in de zon en ook de gebedsvlaggetjes wapperen vrolijk in het zachte briesje. Groepjes scholieren in uniform lopen naar hun school. Na het ontbijt ons eerste schoolbezoek aan de Sambotta High School waar deze week de laatste examens van het wintersemester afgenomen worden. In de loop van de dag ook een eerst glimp van de Himalaya en wederom fantastisch werelderfgoed in Patan.

Een beetje geschiedenis

Nepal heeft een lange geschiedenis die teruggaat tot voor het begin van de christelijke jaartelling. Het is de geboorteplaats van de Boeddha.
In 1962 kreeg Nepal een nieuwe grondwet. De macht van de koning werd zeer uitgebreid en politieke partijen werden verboden. Daarvoor in de plaats kreeg Nepal het *Panchayat-model*, een partijloze "democratie", die volgens de koning beter bij de volksaard paste. Na een volksopstand in 1990 schafte koning Birendra het Panchayat-model af en voerde een democratische grondwet in.
In februari 1996 raakte het land verwikkeld in de Nepalese burgeroorlog. Met hun 10.000 tot 15.000 strijders bezetten de maoïstische opstandelingen meer dan 60% van Nepal. Hun grootste doel was om de koning Gyanendra af te zetten en een communistische natie te beginnen zoals China na de revolutie. In 2006 werd hij gedwongen zijn macht op te geven. Na het sluiten van de vredesovereenkomst stemde in 2007 een overgrote meerderheid in het Nepalese parlement voor afschaffing van de monarchie en werd het de Democratische Federale Republiek Nepal. De democratie bracht echter een toename van de bureaucratie en corruptie. Het bestuursapparaat is een van de grootste en minst efficiënte ter wereld.

Onderwijs en politiek

Vanochtend gaan we op de thee bij Kesang, de directeur-eigenaar van de Sambotta High School in Kathmandu. Het is de school waar collega Bert 19 jaar geleden een sabbatical heeft doorgebracht.
De goed aangeschreven private school heeft ruim 300 leerlingen van nursery (3 jaar) tot grade 10 (15 jaar). Het is vandaag muisstil in de school, want aan het einde van het wintersemester worden er nog examens afgenomen.

Kesang is van Tibetaanse origine. Hij zette zich de afgelopen jaren in voor de regering in ballingschap van de Dalai Lama. Hij moet dus ook niets hebben van de huidige communistische regering in Nepal regeert. Volgens hem doet de regering er alles aan om de private scholen tot sluiten te dwingen. Private scholen mogen een beperkt maximum inschrijvingsgeld vragen, waardoor het lastiger wordt om een school te runnen. Doordat de onderwijsresultaten tegenvielen heeft de wereldbank haar ontwikkelingsbijdrage voor onderwijs gehalveerd. De geschrokken regering besloot daarom het cijfersysteem en de ranglijsten met best presterende scholen af te schaffen. Ervoor in de plaats kwam CAS (continious assessment system), waardoor leerlingen ongeacht school van herkomst en resultaat door mogen stromen naar College. De motivatie van leerlingen en leraren om er iets van te maken is dan ook behoorlijk afgenomen de laatste jaren.

De lerarenbonden zijn machtig en volledig gepolitiseerd. Ondanks de kritische geluiden van schoolleiders neemt de regering volgens Kesang niet voldoende maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Wellicht staat het zebrapad bij zijn school wel symbool voor de situatie van jongeren in Nepal. Er is weinig perspectief voor hen. Er is veel uitval in de Colleges en vanuit het beroepsonderwijs verdwijnen veel vakmensen naar het buitenland (o.a. Qatar, Australië) omdat ze daar veel meer kunnen verdienen.

De grootste uitdaging voor Kesang is om ieder jaar weer voldoende betrokken en ervaren personeel aan te trekken. Met een maximum jaarsalaris van 100.000 roepies (€ 8.000) is het moeilijk rondkomen voor een gezin. Veel vakleraren in het VO, werken soms op vijf verschillende scholen om een behoorlijk salaris bij elkaar te sprokkelen. Voor veel PO leraren is werken op een government school een aantrekkelijk alternatief omdat daar de lat niet zo hoog ligt, ze pensioen opbouwen, de huizen en het levensonderhoud op het platteland goedkoper zijn en ze het ook nog eens kunnen combineren met de oogst van een eigen stukje grond. Over enkele jaren hoopt Kesang met pensioen te kunnen gaan, als de verkoop van zijn school tenminste genoeg opbrengt.

Naar Patan

Patan is samen met Kathmandu en Bhaktapur een van de drie koningssteden van Nepal. Patan is ongeveer 2600 jaar oud en daarmee de oudste stad van Nepal. Veel oude gebouwen zijn goed bewaard en dat gecombineerd met de oude infrastructuur in de vorm van smalle straatjes maakt de stad perfect geschikt voor wandelingen. Net zoals Kathmandu heeft ook Patan een Durbar Square. Patan heeft het meeste aantal tempels per vierkante meter in Nepal. Vooral de Krisjna tempel op Durbar Square is een bezoek waard.